

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

num facere, malum adjacet, Rom. 7. v. 22. Delinquimus operibus, verbis, gestibus, & cogitationibus, vigilantes, dormientes &c. ita, ut vel septies in die cadat justus, Proverb. 24. v. 17. Delicta quis intelliget? Psal. 19. v. 15. hinc gravissima peccatorum moles oritur, quæ nos paulatim in infernum demergit, Deut. 32. v. 22. ut David testis est, Psal. 38. v. 5.

Reperiuntur, qui hanc molem non sentiunt, sed malum manuum suarum bonum dicunt, Mich. 7. v. 2. vel imaginantur sibi, si à gravioribus sceleribus sese contineant, non occidant, non mæchentur &c. parùm refert, licet execrentur, verba obscæna proferant, scœnore facultates suas augeant, vel alio modo delinquant. Verùm sciamus: nullum peccatum adeò veniale esse, quin fiat, si placet, criminale.

Si quis singulis diebus in prandio & cœna tantum quartam partem canthari vini bibat, anniversariè centum octoginta quinque cantharos efficit, sive duas ohmas & viginti quinque cantharos, quale debitum non adeò facîle persolvendum. Multæ aquarum guttæ si concurrant, magnum fluxum efficiunt, in quo perire possis: ita minuta etiam peccata, si negligantur, occidunt, Augustino dicente.

Proindè peccata non inspiciamus, ut *accedunt*, sed ut *recedunt*, cum Demosthene dicentes: *Tanti pœnitere non emo.* Nam *momentaneum est, quod deleciat, æternum quod cruciat*, Esa. 66. v. ult.

David ex uno peccato in aliud prolapsus, non multum referre arbitrabatur. Verùm ubi conscientia evigilabat, non erat pax ossibus ejus, à facie peccatorum

ejus, ut lamentaretur: Iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum, & sicut onus grave gravatæ sunt super me, Psal. 38. v. 5. 7. renuit consolari anima mea, Psal. 77. v. 3.

Quid Caino? Gen. 4. v. 13. quid Judæ proditori accidit? Matth. 27. Nonne uterque peccatorum mole oppressus est?

Sic adhuc hodiè peccata fronte blandiuntur, calce feriunt, & caudâ vulnerant, Jer. 2. v. 19.

Quilibet proindè videat, ut bonam militet militiam, habens fidem & bonam conscientiam, 1. Tim. 1. v. 19.

-- Hic murus aheneus esto

Nil conscire sibi, nullâ pallefcere culpâ.

Hinc Johannes: Si cor nostrum non condemnaverit nos, fiduciam habemus ad Deum, 1. Joh. 3. v. 21. si verò fiduciam ad Deum, mundus metuendus minimè est, quoniam major est, qui in nobis est, quàm qui in mundo, 1. Joh. 4. v. 4.

De Secundo.

Sequitur *Medela*, quæ fluit
I. *Ex parvulorum illuminatione*, de qua Servator: Confiteor tibi Pater, quod ea revelasti parvulis.

Per parvulos non intelliguntur ejusmodi homines, qui planè nullo judicio præditi sunt, & omnia sine discrimine recipiunt, licet cum verbo Dei non congruant: Hæc enim ex causâ Deus afinos reprobavit, quo minus ad sacrificia adhiberentur, Exod. 13. v. 13. sed illi, qui non adeò curiosi sunt, in divinis mysteriis, sed simpliciter credunt

credunt, quod scrutinio intellectus comprehendere nequeunt, sicuti liberi simpliciter credunt, quæ ipsi à parentibus proponuntur, nec dubitant de veritate illorum: hi Dei amici sunt, quibus Pater cælestis mysteria sua revelat, quia in iis delectantur, nec consilium Dei adversus seipsum spernunt, Luc. 7. v. 30. sed dantes gloriam Deo plenissime sciunt, quia quæcunque promisit Deus, potens est & facere, Rom. 4. vers. 21. cætera commendantes Deo, qui potest facere superabundanter plus quàm petimus & intelligimus, Ephes. 3. v. 20.

Noli proindè offendi, quando sapientes hujus mundi in sapientiâ suâ confidere vides. Ecclesia vera est pusillus grex, Luc. 12. v. 32. Non multi sapientes secundum carnem sunt electi, sed quæ stulta sunt mundi elegit Deus, 1. Cor. 1. v. 26. 29. imò ex ore infantium & lactentium perfecit sibi robur, Psal. 8. v. 3. id mordet Diabolum quàm maximè, si ei à simplicioribus & parvulis resistatur. Superbus enim est Spiritus, qui nihil minus, quàm ignominiam perferre potest. Hinc Rex superborum dicitur, Job. 41. v. ult.

II. Ex blandâ invitatione, quâ Servator omnes laborantes & oneratos ad se vocat. Ubi probè advertendum, quod sine delectu omnes homines indefinitè invitet. Non dicit: Veni ad me Abraham: nunc cognovi, quod timeas Dominum, & non pepercisti unigenito filio tuo propter me, Gen. 22. v. 16. Non dicit: Veni ad me Noah, te enim vidi justum coram me, in generatione hâc, Gen. 7. v. 1. Non dicit: veni ad me Moses, tu enim in omni domo meâ fidelissimus es, Num. 12. v. 7. Sed hæc

vocatio ad omnes homines directa est, cujuscunque illi sint loci & ordinis, hos omnes Dominus brachiis suis excepturus, & ad salutem promoturus est. Sicuti enim Sol totum orbem radiis suis collustrat: Ita Christus Sol justitiæ, Mal. 4. v. 3. illuminat omnem hominem, venientem in hunc mundum, Joh. 1. v. 9.

Nemo proindè desperet, quia omnes vocat: Respice ad me, & salvi eritis, omnes fines terræ, Esa. 45. v. 32. Conclufit enim omnia sub incredulitatem Deus, ut omnium miseratur, Rom. 11. v. 32.

Quando igitur conscientia tua te angustat, per fugio Servatoris tui utere, qui refocillationem suam, spontè tibi offert: est ille Servator omnium hominum, maximè verò fidelium, 1. Tim. 4. v. 10. propterea non te rejiciet, sed in gratiam recipiet, qui enim invocaverit nomen Domini, salvus erit, Joel 2. v. ult. Rom. 10. v. 13.

III. Ex promissa refocillatione. Nam ego, inquit, reficiam te. Si quis oneri succumbit, desideranter alterius opem imploret, & expectat, dum veniat, qui se potrectâ manu erigat: Ita nos sub mole peccatorum jacuimus, sed Christus venit, & nos refocillavit, per vulnera enim ejus sanati sumus, Esa. 35. v. 5.

Hâc refectioe hodiè tenus adhuc fruimur,

I. In verbi prædicatione. Omnia enim, quæ scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam & consolationem Scripturarum spem habeamus, Rom. 15. v. 4.

Si peccata territant te, hoc solatium cape ex verbo divino, quod Christus

ffff 2

dona-

donaverit tibi omnia delicta, delens, quod adversus noserat, chirographum, Col. 2. v. 14.

Si Diabolus die nocteque accusat te, Apoc. 12. v. 10. ex verbo Dei novimus, qualem Advocatum habeamus, 1. Joh. 2. v. 1. qui est ad dexteram Dei, & interpellat pro nobis, Rom. 8. v. 34.

Si lex cum maledictione suâ ad desperationem te adigere vult, hoc solatium certum est, quod Christus redemerit nos à maledicto legis, factus pro nobis maledictum, Gal. 3. v. 13.

Si cruce afflictaris, exploratum tibi habeas quod Christus non te orphanum derelicturus sit, Joh. 14. v. 18. sed tecum futurus in tribulatione, Psal. 91. v. 15. Et ut paucis multa comprehendam, nulla ærumna tanta est, cui non dictum Scripturæ, tanquam certissimum antidotum applicari possit. Hinc David: Hæc me consolata est, in afflictione mea: quia eloquium tuum vivificavit me, Psal. 119. vers. 50. 93.

2. *In speciali absolutione.* Quando enim peccator pœnitentiam agens in locum confessionis venit, & peccata sua Deo, ejusque ministro confitetur, & audit responsum amabile: Confide, fili, confide filia, remittuntur tibi peccata tua, Matth. 9. vers. 2. efficax hæc refocillatio est, quâ homo mutat virtutem, Esa. 40. vers. 31. ut exultent ossa contrita, Psal. 51. vers. 10. Absolutio enim virtutem suam non habet à ministro, sed à Deo, hinc Matth. 18. v. 18.

3. *In Sacra cœna usurpatione.* Quando nobis sub symbolis benedictis corpus & sanguinem suum ad edendum & biben-

dum exhibet, in plenariam securitatem remissionis peccatorum, & vitæ æternæ. Hic certissimum pignus accipimus, ut nullus dubitandi locus superfit, quin quæ Deus promissit, Etiam & Amen futura sint, 2. Cor. 1. v. 17.

Si quis tibi centum Imperialibus obstrictus est, cujus debiti syngrapham tu habes, facile acquiescere potes, & solutionem statò tempore expectare, præsertim, si vir honestus ille sit: Quando verò pignus possides, multò securior es.

Sic tibi Deus in absolutione remissionem peccatorum pollicetur, hoc ut Deus verax est, verissimum est: Ast in sacra cœnâ certissimum pignus nobis portigit, quod ipse nobis in patrem, & nos ipsi in filios & filias esse debeamus, 2. Cor. 6. vers. ult.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt

1. *Invitatus appare.* Sic enim Servator: Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, ego reficiam vos. Veniamus igitur,

1. *Corde pœnitente*, dicentes cum publicano: Deus propitius esto mihi peccatori, Luc. 18. vers. 13. & cum filio prodigo: Peccavi Pater, Luc. 15. vers. 21. Hic primus pœnitentiæ gradus est. Si dixerimus, quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus &c. 1. Joh. 1. v. 9. Hic intima cordis contritio requiritur, 2. Cor. 7. v. 10.

2. *Corde credente.* Non enim sufficit peccata confiteri & deplorare: idem & fecerunt